

2019 metų balandžio 21 dieną aštuntą valandą vakaro, skambant filmo „Tautos tarnas“ garso takeliui „Aš myliu savo šalį...“, Volodymyras Zelenskis ir jo komandos nariai pasirodė žurnalistams.

Rodos, tuo pat metu šią paprastą dainą traukė ne tik pats kandidatas-nugalėtojas, bet ir visi 73 procentai už jį balsavusių šalies rinkėjų.

Sostinės verslo centrą „Parkovij“ užplūdę ukrainiečių ir užsienio šalių žurnalistai nekantriai laukė ką tik išrinkto prezidento pergalės kalbos. Zelenskis spindėjo iš laimės. O kartu su juo džiūgavo ir tie, kurie vedė jį į pergalę: Andrijus Bohdanas, Dmytro Razumkovas, Kyrylas Tymošenko, Andrijus Jermakas, Oleksandras Danyliukas ir Volodymyro žmona Olena. Jiems ant galvų krito konfeti, salė užė, rinkimų štabo nariai vos laikėsi, kad nepradėtų šokti.

„Mes tai padarėme drauge“, – jam būdingu stiliumi pradėjo savo kalbą Zelenskis. Pirmiausia, kaip ir dera „Oskarą“ atsiimančiam aktoriui, jis padėkojo savo komandai, šeimai, artimiesiems, žmonai Olenai ir net dviem rinkimų būstinėje dirbusioms valytojoms – Oksanai ir Liubai. Paminėjo ir simbolinį 73-iajį sektorių „Olimpijskij“ stadio-ne, kur drauge su komanda filmavo savo garsųjį vaizdo įrašą „Stadionas, tai stadionas“.

Volodymyras, dar įsijautęs į savo vaidinamo kino filmo personažo Vasylio Holoborodkos vaidmenį, mėgino juokauti, traukti per dantį Ukrainos saugumo tarnybą, jo žodžiais tariant, visą laiką padėjusią jam palaikyti formą ir skleisti optimizmą. Atrodo, kad su aktoriaus karjera atsisveikinęs Zelenskis tokius pat garsius plojimus tikėjosi išgirsti ir žengdamas į politinę sceną. Žinoma, jis buvo pratęs žavėti žiūrovus ir girdėti šūksnius: „Bravo!“, „Pakartoti!“ Ir tai visiškai suprantama. Jam plojo didžiosiose Maskvos, Kyjivo, Odesos, Jūrmalos, Minsko ir kitų buvusios Sovietų Sąjungos koncertų salėse susirinkę žiūrovai, kuriems Volodymyro Zelenskio žvaigždė suspindo 1997 metais, jam laimėjus Aleksandro Masliakovo vestą KVN₁ satyros konkursą. Tik tuomet televizijos žvaigždės šlovė užgriuvo devyniolikmetį aktorį. Iki pat tapdamas prezidentu jis liko populiariu ir daugybės ukrainiečių mėgstamu aktoriumi.

Tik ar tada, 2019 metų balandžio 21-osios vakarą, pasiekęs stulbinamą pergalę prezidento rinkimuose, jis galėjo įsivaizduoti, kad maždaug po pusmečio jau išgirs jam skirtus riksmus: „Gėda!“, „Zelenskį – lauk!“ Ir ne tik iš savo pagrindinio varžovo Petro Porošenkos rinkėjų, bet ir iš savanorių, kariškių, politikų.

Praėjus keliems mėnesiams po inauguracijos, Zelenskis pradės atleidinėti tuos, kurie vedė jį į pergalę. Pirmam teks trauktis Ukrainos nacionalinio saugumo ir gynybos tarybos

sekretoriui Oleksandriui Danyliukui, kuris prezidento kadencijos pradžioje pasijuto įžeistas dėl to, kad Zelenskis nepaskyrė jo ministru pirmininku. Antras išeis Prezidento kanceliarijos vadovas Andrijus Bohdanas – tas, kuris buvo šalia Zelenskiui žengiant pirmuosius žingsnius didžiojoje politikoje. Paskui savo postus prarado ministras pirmininkas Oleksijus Hončarukas ir generalinis prokuroras Ruslanas Riabošapka.

Visi tie žmonės kaip tik ir buvo tas kolektyvinis Zelenskis, kurį 2019 metų balandžio 21 dieną išrinko tauta. Nes iki prezidento kampanijos pabaigos jokia Zelensko politika neegzistavo. Visiškai. Jis buvo talentingas aktorius, televizijos kanalo „Inter“ ir studijos „Kvartal 95“ valdytojas. Aktorius, televizijos seriale suvaidinęs mokytoją Holoborodką, kuris tampa valstybės vadovu. Zelensko prezidentinį įvaizdį sukūrė šalia jo buvę žmonės.

Prieš trejus metus šeštasis Ukrainos prezidentas pareiškė: „Pažadu niekada jūsų nenuvilti.“ Nuo to laiko matėme Zelenskį įvairiose situacijose. Jam ir jo komandai buvo prikaišiojama dėl profesionalumo stokos. Juos kaltino korupcija, arogancija ir net valstybės išdavimu. Bet nuo 2022 metų vasario 24 dienos, Rusijai pradėjus plataus masto agresiją prieš Ukrainos valstybę, pamatėme visiškai kitokį Zelenskį. Išvydome vyrą, nepabijojusį priimti Putino iššūkį ir tapti ukrainiečių tautos pasipriešinimo rusų agresijai lyderiu. Prezidentą, kuriam pavyko šiai kovai suvienyti savo šalininkus ir priešininkus, susitepusius korupcija ir su ja kovojančius, suaugusiuosius ir vaikus, skirtingų tautybių ir religijų žmones. Valstybės vadovą, plojimais sutinkamą Europos parlamente ir JAV Kongrese.

Kiekvienas šioje knygoje aprašomas epizodas iš šeštojo Ukrainos prezidento gyvenimo – tai mozaikos gabalėliai, iš kurių susideda Volodymyro Zelensko portretas. Portretas žmogaus, kuris, neturėdamas politinės patirties ir reikiamų žinių, pažadėjo ukrainiečiams pakeisti šalį. Portretas žmogaus, už kurį savo balsą atidavė 13,5 milijono rinkėjų.

Šioje knygoje nebus nei moralizavimo, nei išankstinių nuostatų, nei interpretacijų. Tik faktai. Tiesiog norėjau sukurti šeštojo Ukrainos prezidento portretą. Prezidento be grimo.

Kaip man tai pavyko, spręskite jūs, gerbiamieji skaitytojai.

Serhijus Rudenka

¹ „Клуб веселых и находчивых“ (rus.) – „Linksmųjų ir išradingųjų klubas“. (Vert. past.)